

Kraków
ul. Warszawska 1b

Bazylika
pw. św. Floriana

Opis kościoła:

Jacek i Maria Łempiccy, *Święci w Polsce i ich kult w świetle historii*, Kraków 2008, str. 128-130

więcej: (link do jw.)

Florian - <http://sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2f.html>

Według legendy woły ciągnące wóz z relikwiami Świętego zatrzymały się na Kleparzu. Ruszyły gdy książę i biskup ślubowali zbudowanie na tym miejscu kościoła.

Parafia erygowana w XII w., była to parafia podmiejska. W 1360 roku Kleparz, nazywany wówczas Florencją, został miastem na prawie niemieckim, a kościół farą. Za panowania Kazimierza Sprawiedliwego kościół otrzymał godność kolegiaty. Po kościele romańskim z XII wieku wybudowano trójnawowy kościół gotycki w XIV w. Odbudowany był po pożarach w XVI wieku w stylu renesansowym.

Obecny kościół pochodzi z drugiej połowy XVII w. Na fasadzie kościoła, w niszy między wieżami, umieszczona jest figura św. Floriana z wapienia pińczowskiego. Polichromia z 1963 r., na sklepieniu nawy głównej, w owalnym medalionie scena Sprowadzenie relikwii św. Floriana.

W ołtarzu głównym z XVII w., bogato zdobionym z bramkami, kolumnami, rzeźbami znajduje się obraz św. Floriana, u dołu jest napis: „*Jan Tribius pinxit Cracoviae A.D. 1686*”. Święty przedstawiony jest w czapce książęcej, na sztandarze orzeł polski z koroną, na dole kościół św. Floriana.

Obrazy z XVII w. olejne w kartuszach malowane na drzewie przedstawiają legendarne sceny z życia św. Floriana:

- męczeństwo,
- orły strzegą ciała,
- sen Walerii, która odnalazła ciało Świętego i pochowała je,

- cudowne źródło, które wytrysnęło dla napojenia wołów wiozących ciało Świętego,
- papież z polskimi posłami w kościele św. Wawrzyńca w Rzymie,
- adoracja św. Floriana (przez księcia Kazimierza Sprawiedliwego i bpa Gedkę).

W zapleczkach stall, w medalionach, są obrazy olejne na drzewie, są tu też sceny z życia św. Floriana :

- posłowie polscy u papieża,
- przejazd przez morze,
- na łakach Kleparza,
- złożenie trumny w kościele św. Floriana,
- adoracja św. Floriana,
- zwłoki strzeżone przez orła,
- zrzucenie z mostu na Anizie,
- sąd Akwiliana,
- biczowanie św. Floriana,
- pierwsze przesłuchanie u Akwiliana,
- cudowne uzdrowienie opętanej.

W kościele znajdują się relikwiarze: w kształcie ręki z relikwiami Świętego, późnogotycki, z końca wieku XV, odnowiony w 1903 r. (podstawa z ażurowym cokoliem i kwiatonową koronką, na palcach trzy pierścienie z w. XVII); i drugi z 2 poł. w. XIX, posrebrzany.

POBLOGOSLAWIL
JAN PAWEŁ II - PAPIEŻ
A. D. 14 VIII 2002

Monstrancja promienista późnobarokowa z datą 1757, odnowiona w 1902 r., z figurką św. Floriana w miejsce trzonu, kameryzowana, na stopie przedstawienia w medalionach: św. Jan Kanty; widok kolegiaty św. Floriana.

Pacyfikały:

1. Późnogotycki, z końca w. XV, zapewne wyrób krakowski, restaurowany w XVIII wieku, krzyż o trójlistnych zakończeniach ramion, z odlewaną figurką Chrystusa na tle rytowanego żywego drzewa krzyża i plakietkami z symbolami Ewangelistów na awersie, na rewersie Vir Dolorum i rozetki z rubinami; sześcioboczny kapliczkowy nodus z figurkami śś. Katarzyny, Mikołaja, nieokreślonego bpa, oraz dodanymi w XVIII wieku, Matki Boskiej Bolesnej, śś. Floriana i Jana Kantego, na stopie w 4 polach sceny Hołdu Trzech Króli, w pozostałych śś. Krzysztof, Juda Tadeusz, w wąskich polach pośrednich adorujące anioły;

2. Z relikwiami św. Floriana, rokokowo-klasycystyczny, o owalnej stopie z XVIII wieku, i krzyżu z 1 poł. XIX w. o trójlistnych zakończeniach ramion z gałkami i płaskimi rozetkami.

W XVIII wieku pisano o kościele św. Floriana:

„...sławnie wiernej pamięci król Jagiełło teologom Akademii Krakowskiej ten kościół podał.... Mają relikwie świętych sług Bożych ... fistuła od ramienia z ręki prawej św. Floriana, żołnierza i męczennika, patrona polskiego, uczciwie w srebro oprawną, a tę w każdy poniedziałek wystawiają na ołtarz wielki przez rok, gdy się odprawuje wotywa o tym świętym. Jest jeszcze druga relikwia tego patrona, albo raczej ramię w pontyfikale srebrnym....Jest jedna świeca z wosku gruba na kształt słupa, na siedem łokci zrobiona, i pod Krucyfiksem z dawna pośrodku kościoła postawiona, którą tylko raz do roku palą przy Mszy św., która się odprawuje o Trójcy Przenajświętszej w Poniedziałek Przewodni z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, a to na pamiątkę ognia zbyt wielkiego, który był roku 1528 w dzień św. Marka. Gdy ten pożar począwszy od św. Gertrudy na wale, św. Mikołaja kościół i okoliczne przedmieście; Powiśle, Kleparz, Biskupie, część Garbarzów, w Krakowie zaś nową bramę i św. Mikołaja ulicę aż do rynku i insze aż do świeckiej bramy, wszystko w perzynę obrócił; tegoż roku, w tym

pożarze był widziany św. Florian na powietrzu z naczyniem wody, zalewając kościół pod jego tytułem zmurowany; po tym widzeniu ten pożar ogniowy zaraz ugasił, za co Panu Bogu po dziś dzień w Poniedziałek Przewodni przy Mszy św. Obywatele z postronnymi ludźmi i św. Florianowi dziękują; ofiaruje się tu wiele ludzi w tych podobnych nieszczęściach i uciekają się do św. Floriana, a bywają pocieszeni, jako wielkie wota i rejestry kościelne dają znać”.

Od XVI wieku w dzień św. Floriana szła z Wawelu procesja do kościoła św. Floriana. Kontynuowane są nabożeństwa ku czci św. Floriana; w poniedziałki odprawiana jest Msza św. z odczytaniem litanii do św. Floriana i błogosławieństwem relikwiami. Uroczystości odpustowe rozpoczynają się 40 godzinnym nabożeństwem. Msze św. z udziałem kominiarzy i strażaków odprawia biskup.

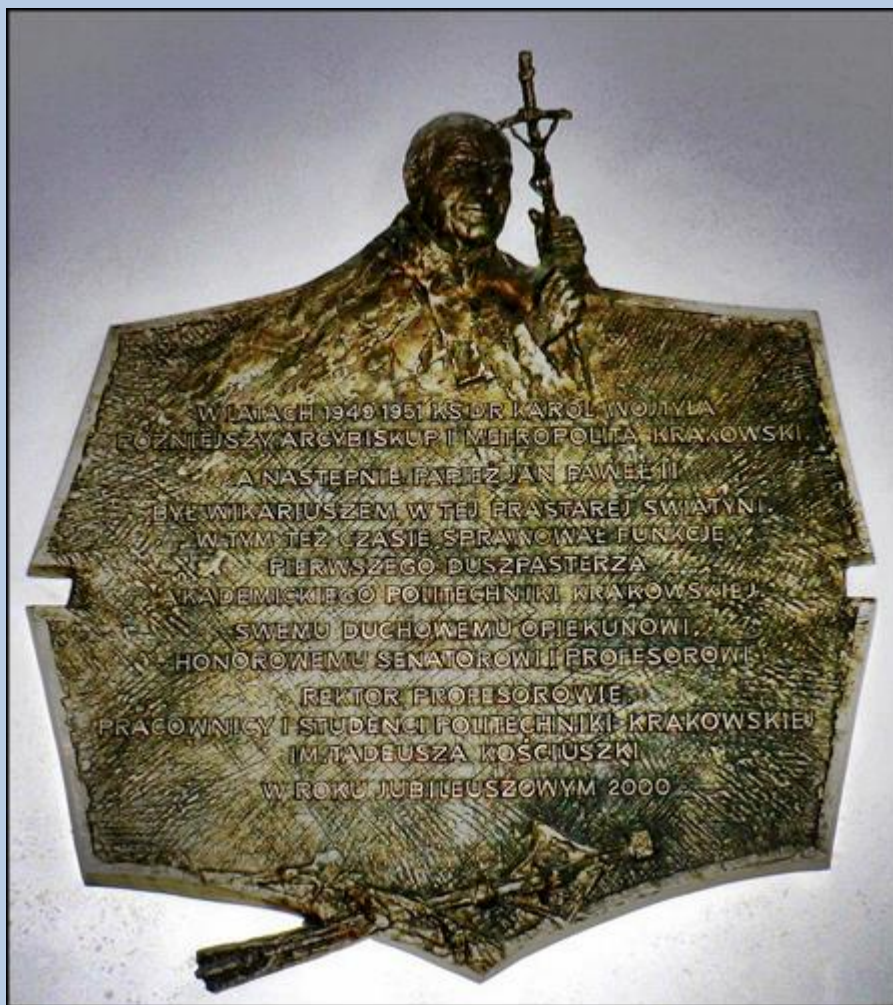

W Kościele św. Floriana trwa dawny, od XVI w., kult Matki Bożej przy cudownym obrazie Najświętszej Maryi Panny Niepokalanego Poczęcia.

W latach 1949-1951 wikariuszem był tutaj ks. Karol Wojtyła. W 1984 roku, jako papież Jan Paweł II, skierował tam pismo z okazji 800-lecia kultu św. Floriana.

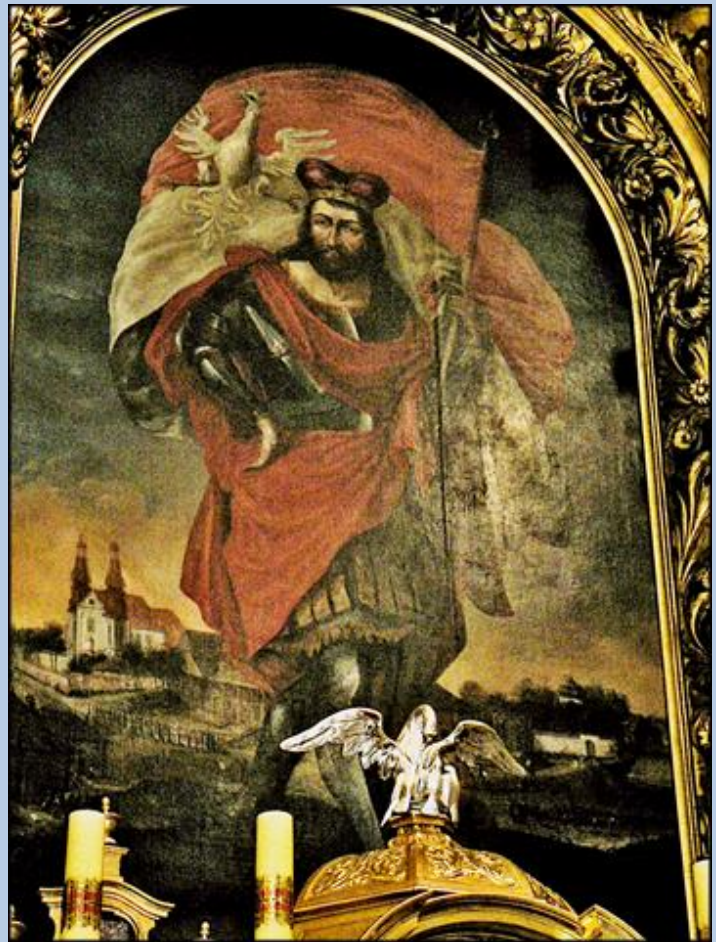
Zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)

Uzupełnienie z października 2018

Zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)